
Jezus Christus (2)

J.G.Bulthuis

Jezus Christus is de Zoon des mensen. Deze realiteit biedt oneindig veel troost en perspectief voor de mensheid, voor de mens, voor ons. Zijn solidariteit met de mens stoelt mede op het feit dat Hijzelf ook mens is (Mat.25:40). Wat dit aspect betreft, mogen we zeggen: Hij is één der onzen. In deze tweede studie wordt vanuit de bijbel verder ingegaan op deze heerlijke waarheid.

Afstamming

De profeet Micha schrijft in hoofdstuk 5:1: *En gij, Betlehem Efrata, al zijt gij klein onder de geslachten van Juda, uit u zal Mij voortkomen die een heerser zal zijn over Israël en wiens oorsprong is van ouds, van de dagen der eeuwigheid.* De kerkgeleerde Dr.A.H.Edelkoort noteert in de 'Bijbel met kanttekeningen' bij enkele deeltjes van deze tekst het volgende:

uit u zal Mij voortkomen: Men heeft wel vermoed, dat in het Hebreeuws een woord uitgevallen zou zijn, bijv. 'kind': uit u zal Mij een kind voortkomen.

oorsprong: het Hebreeuws heeft hier meervoud staan, dus oorsprongen.

van ouds: Daarmee doelt de profeet op de tijd van koning David, die reeds drie eeuwen achter hem lag. Tot zo verre tijd zou de afstamming van de Messias teruggaan.

dagen der eeuwigheid: Hier wordt niet de preëxistentie van de Zoon geleerd al wordt die wel terecht(!) door de kerk beleden. Het woord 'eeuwigheid' heeft hier de Israëlitische betekenis van: onafzienbaar lange tijd. En zo mocht van Micha's tijd uit gezien de eeuw van David wel heten.

(einde citaat).

Deze kanttekeningen kunnen wij geheel onderschrijven. De tekst kan dan als volgt gelezen worden: En gij, Betlehem Efrata, al zijt gij klein onder de geslachten van Juda, uit u zal voor Mij een kind (zoon) voortkomen die een heerser zal zijn over Israël en wiens oorsprongen van lang geleden zijn, historisch gezien zelfs een onafzienbare lange tijd geleden.

Zaad

Bovengenoemde tekst wordt wel eens aangehaald om de preëxistentie van Jezus te bewijzen. In dit artikel zullen we daar echter nog niet op ingaan; dat volgt later. Wel belichten we met deze tekst iets over de menselijke afstamming van Jezus. Met deze notities wordt namelijk uiteengezet dat Micha in zijn profetie verwijst naar de diverse beloften van God aangaande de komende Messias. Deze waren in vroegere tijden aan de aartsvaders en profeten door Hem bekend gemaakt (Luc.1:55). De eerste maal is dat aan Eva: de paradijsbelofte (Gen.3:15), die we reeds genoemd hebben. Vervolgens spreekt God tegen Abraham weer over nageslacht (Gen.12:7).

Paulus schrijft – deze gebeurtenis in Galaten 3:16 aanhalend – over 'zaad'. En dat is Christus. Daarna volgt Juda (Gen.49:10). En ten slotte David: *De Here heeft David een dure eed gezworen, waarop Hij niet terugkomt: Eén van uw lijfelijke zonen zal Ik op uw troon zetten* (Ps.132:11; 2 Sam.7:12). Dit wordt dan ook door Petrus in zijn pinksterrede aangehaald (Hand.2:30).

Jezus' wortels liggen diep verankerd in het menselijk geslacht! Hij is mens. Hij wordt terecht de wortel van Isaï genoemd (Jes.11:1). Terugziend in de tijd vanaf Micha, en zeker vanaf Maria, zijn zijn dagen van ouds en 'van de oude tijden', zoals de letterlijke vertaling luidt van de woorden *dagen der eeuwigheid*.

Maria

Gods spreken zou Hem tot een aanfluiting worden als Hij Maria slechts gebruikt zou hebben als draagmoeder. In haar baarmoeder zou Hij dan een kant en klaar embryo geplaatst hebben. De bijbel spreekt evenwel andere taal. Op haar vraag aan de engel Gabriël hoe zij zwanger zou kunnen worden zonder omgang met een man, antwoordt hij: *De Heilige Geest zal over u komen en*

de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen; daarom zal ook het heilige, dat in u verwekt wordt, Zoon Gods genoemd worden (Luc.1:34,35).

Verwekken kan alleen door bevruchten: God wijkt daar niet vanaf. Hij zal Zoon Gods genoemd worden: God verwekt (d.m.v. heilige Geest) als een vader een zoon. Hebreeën 1:5a zegt: *Mijn Zoon zijt gij; Ik heb u heden **verwekt***. Overbodig te zeggen dat het wonder, dat een *maagd zwanger* zou worden (Jes.7:14), geen enkele inhoud meer zou hebben als er geen bevruchting plaats had gevonden (naar analogie van de spreekwijze in 1 Kor.15:15b).

Vaderschap

Deze bijbelse gegevens, gekoppeld aan die over 'zaad' en 'nageslacht', getuigen van het vaderschap van God en het moederschap van de mens.

God heeft een volmaakte mannelijke zaadcel geschapen en die in Maria verbonden met één van haar eicellen! Zo werd God de vader van Jezus en Maria de moeder van de mens Jezus van Nazaret. Hierin is Jezus uiteraard uniek, want op die wijze zijn wij niet verwekt. Die door God geschapen mannelijke zaadcel was wel een menselijke zaadcel en geen goddelijke. God is geest en bezit geen (goddelijke) zaadcellen, waarmee Hij Zich zou kunnen verbinden met mensen om Zich zo te kunnen voortplanten.

(Als kanttekening zij hier opgemerkt dat de drieënhedenleer – met o.a. Jezus is God – bij de roomskatholieken ertoe geleid heeft dat Maria de moeder van God wordt genoemd. Vanuit die leer geredeneerd logisch, maar het demonstreert wel tot welke dwaasheden men kan komen).

Indien Hij een andersoortige zaadcel geschapen zou hebben, dan zou Hij buiten het reeds bestaande zijn getreden. Dus de verliezer zijn geworden t.o.v. satan. Hij zou dan als God niet in staat zijn geweest om zijn bestaande schepping te gebruiken, waarvan Hijzelf getuigd had dat zij zeer goed was (Gen.1:31a).

De leugen

In de eerste studie van deze serie schreven wij reeds onder het kopje 'Kernzaak', dat Gods beloften aan de mens en zijn plannen met hem waardeloos worden als

Het geslacht van David

Jezus God zou zijn geweest en geen mens. Daarom is dit onderwerp in deze tijd zo aktueel geworden. De duivel wil uit alle macht voorkomen dat wij er naar streven ook zonen van God te worden. Dat houdt hij voor onmogelijk; dat is niet meer haalbaar voor een (gevallen) mens. Dat wil hij ons die leugen inpeperen: wat met Jezus is gebeurd, kan met ons niet gebeuren, nl. dat de mens Gods komende is in ons vlees (1 Joh.4:2; 2 Joh:7). Jezus moet dus maar als een uitzondering gezien worden, desnoods als God zelf. In ieder geval mag Hij geen mens zijn.

Begrijpt u, lezers, dat het zoeken naar de juiste inzichten over al deze zaken niets te maken heeft met theoretische haarkloverijen, maar al een voorronde is van de worsteling met de geest van de antichrist (1 Joh.4:3,4).

Omwille van de volledigheid inzake ons onderwerp en om eventuele knelpunten reeds vooraf op te lossen, komen we even terug op de bijbelse vermelding dat Jezus uit het geslacht van David stamt. Diverse theologische bronnen vermelden dat zowel Jozef als Maria uit Davids geslacht stammen. In de twee geslachtsregisters die de bijbel kent, eindigt de stamboom van David bij Józef, de man van Maria (Mat.1:16,20). We weten dat hij niet de vader van Jezus was (Luc.3:23), maar eigenlijk zijn stiefvader. Toch blijkt uit de bijbel dat dit voldoende is om Jezus als nakomeling, als zaad, van David te beschouwen (Mat.1:1). Ook Jezus' tijdgenoten dachten daar zo over (bv. Mat.21:9; Marc.10:47b). De stamboom in het Lucasevangelie wordt wel gezien als die van Maria.

Overigens zal het duidelijk zijn dat dit gegeven weinig heeft uit te staan met het menszijn van Jezus. Het is en blijft de mèn Maria – als vertegenwoordigster van de mensheid – die, na Gods bevruchting door heilige Geest, de Zoon voortbracht.

Johannes 1

In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het was God. Dit was in den beginne bij God. Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond.

Deze uitspraken in Johannes 1:1,14 worden nogal eens

aangevoerd om gelovigen te overtuigen dat Jezus God is en dus tevens van eeuwigheid reeds bestond bij Hem. Ze vormen de kernen van de zogenaamde dogma's van drieëenheid en preëxistentie. In de hier volgende bespreking van deze verzen trachten we ons te beperken tot het aspekt drieëenheid.

Uitgaande van dit schriftgedeelte redeneert men dan als volgt:

1. het Woord = God (vers 1c)
2. het Woord wordt vlees (vers 14a)
3. het vleesgeworden Woord is de persoon Jezus
4. dus: Jezus = God.

Er wordt dus zondermeer van uitgegaan dat dit eerste hoofdstuk, net als in de evangeliën van Matteüs, Marcus en Lucas, een kerstevangelie is. Maar dat is het *niet!*

Logos

Voor het woordje 'Woord' staat in het Grieks 'Logos'. Dit betekent: rede, scheppende gedachte, woord als gedachteuiting, gesproken woord, leer, enz... Het begrip Logos staat voor het totaal aan gedachten en plannen **van** God die in Hem zijn. Hij is daar zo één mee, zo mee vervuld en verweven, dat ze niet van Hem te scheiden is: Logos was God. Tevens wordt met deze spreekwijze benadrukt dat wij er goed van doordrongen dienen te zijn, dat die Logos geen menselijk voortbrengsel is, maar uit de Schepper komt (1 Kor.2:9). Logos was bij God. Het betekent in ieder geval niet, dat Logos een wezen, een persoon is. Indien dat wel zo zou zijn, zou er geen '**was**' mogen staan, omdat God eeuwig onveranderlijk is.

Daarbij dienen we te beseffen dat de spreker altijd meerder is dan het gesprokene. God is meer dan zijn Woord – een mens meer dan wat hij zegt. God en mens zijn wezens, woorden 'slechts' klanken met een inhoud en bedoeling. Wie woorden voortbrengt is maker, het uitgesprokene is maaksel.

In den beginne

De verleden tijd die Johannes hier gebruikt, volgt uit zijn aanhef met 'In den beginne'. Hij beschrijft op zijn manier Genesis 1:1, het scheppingsgebeuren. God ging spreken. De tijd begon. Enkele zaken uit de Logos in

Hem (het tot aanzijn roepen van een hemel en een aarde) bracht Hij vanaf dat moment sprekende onder woorden. In de vertaling van Dr.M.Reisel staat: En God uitte Zich. God maakte 'in den beginne' een start met het uitspreken, het naar buiten brengen van zijn plan, zijn Logos. Het eerste wat er dus in den beginne was, **was** het Woord (vers 1a). Daarom schrijft Johannes, vanuit zijn tijd terugziende, in de verleden tijd. Het is geschiedschrijving.

Telkens wanneer God weer gesproken had (de zes scheppingsdagen), waren die onderdelen van zijn Logos niet meer in Hem en niet meer alleen bij Hem bekend. Door zijn voortgaand spreken gaf Hij steeds meer aan de openbaarheid prijs van wat in de Logos was. De engelen hoorden het nu eveneens. Later, na zijn spreken tot de vaders, de profeten en tenslotte de Zoon, kregen vele mensen grote delen van de Logos te horen. Het Woord **was** aanvankelijk van en bij God alleen. Nu is dat verleden tijd geworden, want het is ons geopenbaard (1 Kor.2:7,10,11,12).

Samenvattend konkluderen wij dat het eerste vers van het Johannesevangelie derhalve geen beschrijving van God zelf is noch van zijn Woord. Er is geen enkele grond voor. Deze tekst is **geen** uitleg dat 'God' en 'Woord' hetzelfde wezen zijn. Daar gaat het helemaal niet over. Aan het eind van het vorige deeltje zagen we reeds dat dit nooit kan. Dus kan er ook met vers 14a niet bedoeld zijn dat het vleesgeworden Woord een mensgeworden God werd. Er staat niet dat **Gòd** vlees werd.

Vlees worden

In de Logos is nog veel meer besloten dan alleen een hemel en een aarde, namelijk eveneens: de met eer en heerlijkheid gekroonde mens(heid). God wilde dat de heerlijkheid, die een aspekt was van zijn voornemen, zijn Logos, zich zou konkretiseren in mensen. Onder eer en heerlijkheid verstaan we een levenswijze **als** van God, zoals bv. een volmaakte heiligheid en onberispelijkheid (Ef.1:4), een heersen over alle dingen (Hebr.2:8a), alles kunnen (Marc.9:23).

Eeuwig

De eerste die daar volledig aan beantwoordde, was Jezus Christus. In heel zijn doen en laten is Hij één met de natuur, de mogelijkheden en het leven van God zelf. Wat de Logos aan heerlijkheid voor de mens bevatte en waar het Woord over sprak, werd door de mens Jezus in praktische zin volkomen gerealiseerd: het Woord werd in zijn persoon en leven vlees! De discipelen hebben dit gezien, bemerkt: *Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd* (Joh.1:14).

Het gaat in dit vers dus niet over het kerstgebeuren waar het Christuskindje ter wereld kwam. Daar waren de discipelen niet bij aanwezig. De 'vleeswording' van de Logos betekent niet de totstandkoming van een babylijfje. Maar, nogmaals, de verwerkelijking van wat God voor ogen stond met de mens, en dat in deze natuurlijke wereld.

Na de zondeval werd uit de Logos een nieuwe mogelijkheid geboren om d.m.v. bevruchting door heilige Geest van de mens (de maagd Maria) alsnog de Christus te doen ontstaan (bv. Gen.3:15b; Jes.7:14a; Luc.1:31,35). De Logos, het Woord, is evenwel veel meer dan dat aspekt alleen. De Logos omvat **alle** plannen en bedoelingen van God. Daarin gaat het o.a. ook over onze positie en bestemming, over die der engelen, over de toekomst en over... wat we nog niet weten, omdat het nog in God verborgen is. Niet de **gànze** Logos is in Jezus vlees geworden, maar slechts dat deel wat op Hem betrekking heeft (Luc.24:44). Daartoe behoren uiteraard ook de aspekten van de 'Christus', het 'Lam Gods' en het 'Hoofd van de gemeente' zijn, e.d. De zaken echter die op òns betrekking hebben, zullen in **ons** leven 'vlees' dienen te worden. En wat voor de engelen bedacht is, zullen zij moeten waar maken. Enz... Het Woord is altijd meer en groter; het omspant **alles** (Joh.1:3; Hebr.1:3b).

De Logos zèlf blijft, omdat God eeuwig blijft en werkt. Altijd weer zal Hij nieuwe dingen doen laten voortkomen die uiteraard verbonden zijn met het reeds eerder geopenbaarde. Dat is een aspekt van zijn eeuwige leven. Hij is Schepper.

Naar het vlees

Vanuit de leer der drieëenheid wordt ook wel gedacht dat Jezus 'naar het vlees' menselijk was, maar 'naar de geest' goddelijk. Dat zou er dan op neerkomen dat alleen Jezus' lichaam zijn menselijke kant vormde, maar zijn inwendige mens (geest en ziel) zijn goddelijke. Met deze uitleg zou men dan tevreden gesteld zijn over de netelige kwestie van het tegelijk mens en God zijn van onze Heer.

Maar... het is ten ene male onmogelijk om 'slechts' in de baarmoeder een stoffelijk lichaam te laten ontwikkelen zonder geestelijk, inwendig lichaam, ook wel levensgeest genoemd (Stbl.6, blz.2-4). Leven ligt juist verankerd in gezond menselijk zaad (eicel en sperma) en behoeft niet door God apart bij elke nieuwe foetus ingeplant te worden. Na de bevruchting ontwikkelt het embryo stoffelijk en onstoffelijk. Zó ontstaat een levend mens. De mens geeft het leven via de voortplanting door. Daaruit ontwikkelt zich steeds weer een nieuw lichaam van vlees en van geest: een kind.

Zo ook Jezus. Er groeide niet alleen een stoffelijk menselijk lichaam zonder levensgeest in Maria's baarmoeder, waarin later (?) Jezus' innerlijk vanuit de hemel zou zijn neergedaald om er zijn intrek in te gaan nemen. Dit is mede een gedachte uit de preëxistentieleer. Men beroept zich op de uitdrukking '*in* het vlees gekomen' (bv. Rom.8:3). Daarbij wordt het aksent gelegd op 'in' met de betekenis van: erin. Zoals je melk *in* een pannetje giet. Maar de term 'in het vlees', die Paulus veelvuldig gebruikt, bedoelt de totale menselijke situatie op aarde aan te duiden.

Ziet u tot welke onlogische en tegennatuurlijke gedachtenkronkels men komt? Om elke tegenspraak bij voorbaat de mond te snoeren, geeft men dit dogma het predikaat 'mysterie der mysteries'. Wie het vatten kan, die vatte het.

Vlees en bloed

Als vervolg van het vorige deeltje belichten we ook eens de uitdrukking 'vlees en bloed'. In Hebreeën 2:14 staat: *Daar nu de kinderen (wij) aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij (Jezus) op gelijke wijze daaraan deel gekregen.*

Belijdenis

Het aan bloed en vlees deel hebben is een andere zegswijze voor menszijn, met het aksent op het aanwezig zijn in deze stoffelijke wereld die in het boze ligt (1 Joh. 5:19b). Alle mensen hebben daar deel aan. Deze uitdrukking betekent voor ons toch ook niet dat wij eigenlijk goden zijn en uit de hemel neergedaald zijn om vlees en bloed aan te nemen? Deze tekst benadrukt juist het menszijn van Jezus, zonder uitzonderingen of bijzondere toevoegingen. Hij was zo volledig mens, dat Romeinen 8:3 spreekt van *in een vlees aan dat der zonde gelijk*. Met andere woorden: Jezus is mens, Hij was op aarde (met de duivel als overste) in gelijke omstandigheden als alle andere mensen. Hij bezat als wezen geen aparte, bijzondere, bovenmenselijke eigenschappen. Hij werd daarbij in alles op gelijke wijze als wij verzocht door de boze (Hebr.4:15). Hij werd daar niet van vrijgesteld. Daardoor heeft Hij *tijdens zijn dagen in het vlees* gebeden met smekingen... (Hebr.5:7), evenals wij dit doen nu wij nog *in het vlees* zijn.

Ondanks het woeden van de vijand kan toch Gods heerlijkheid in de mens werkelijkheid worden: Die Zich geopenbaard heeft in het vlees (1 Tim.3:16a). Dat belijden wij. Daar volgt tevens uit dat wij ook geloven dat Jezus' leven zich in zijn volgelingen zal openbaren (2 Tes.1:10). In ons *sterfelijk vlees, dus tijdens onze aanwezigheid hier en nu* (2 Kor.4:11). Johannes schrijft in zijn eerste brief dat iedere geest die belijdt dat Jezus Christus komende is *in het vlees* uit God is (1 Joh.4:2). De vertaling 'gekomen is' blijkt foutief te zijn; er staat namelijk 'komende'. Dit tegenwoordig deelwoord drukt een handeling uit die zich **nu** voltrekt en zich blijft voortzetten. Het proces van Jezus' verschijning **in** zijn gelovigen is bij wedergeboorte en Geestesdoop begonnen, zet zich vandaag voort – dat is tenminste de bedoeling – en komt in de eindtijd tot een climax. Johannes verenigt in deze schrijfwijze heden en toekomst.

De leer der drieëenheid of triniteit is derhalve een ernstige ondermijning van de geloofwaardigheid en realiteitszin die het evangelie van het Koninkrijk der hemelen juist kenmerken.
